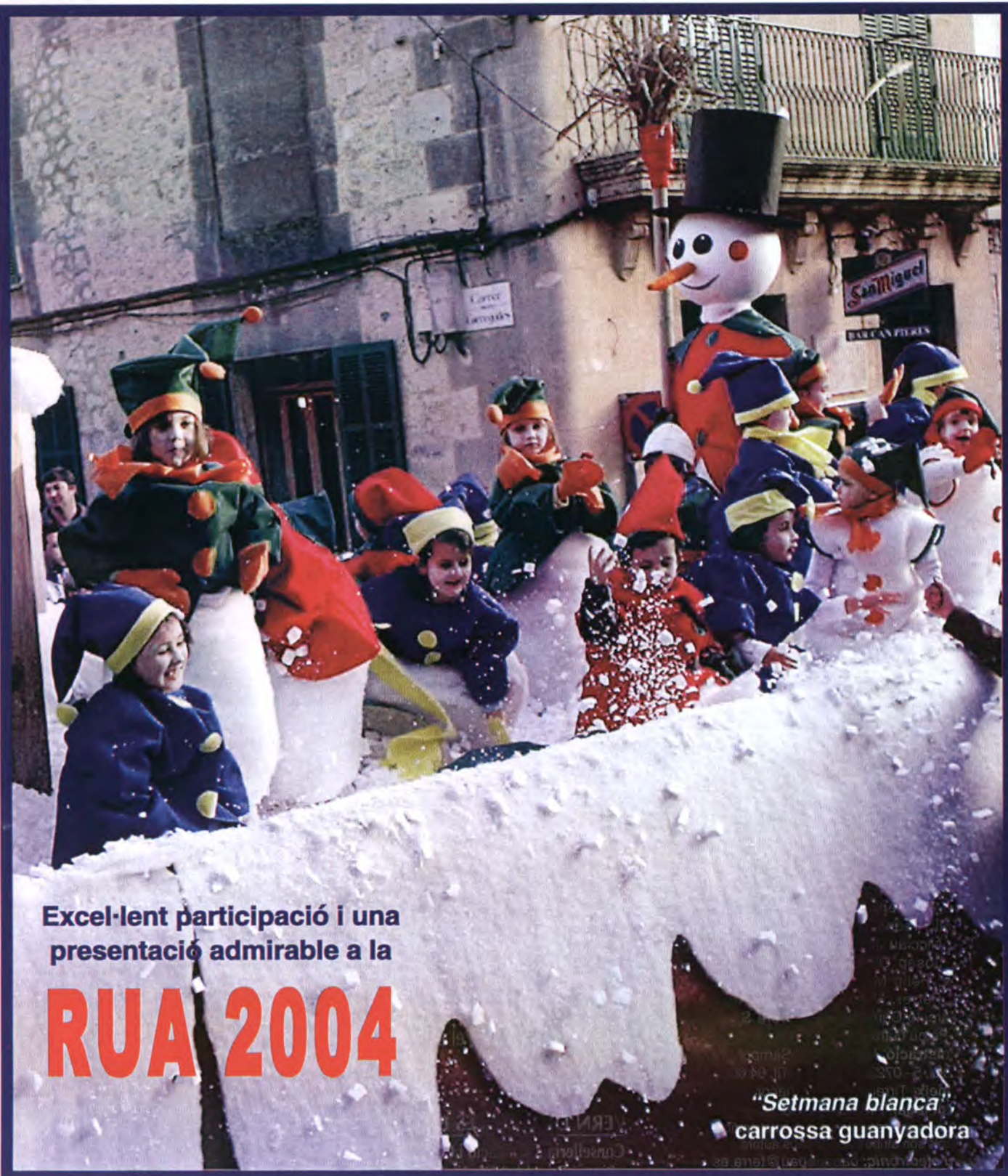

BONIA PAU

PREMSA
CORONA

Nº. 613 - Any LII - MONTUÏRI - MARÇ - 2004

Excel·lent participació i una
presentació admirable a la

RUA 2004

"Setmana blanca"
carrossa guanyadora

BREUS

Desdoblament

A la pàgina web del Consell de Mallorca -<http://www.conselldemallorca.net/>- es troben els plànols de la carretera Palma-Manacor desdoblada. Els qui els vulguin contemplar han d'entrar a l'apartat del Departament de Carreteres i després a enllaços. S'ha de tenir el programa Acrobat per poder baixar els plànols. Els que ens afecten a Montuïri són els 26, 27 i 28.

A Pere Capellà

Amb motiu del lliurament dels "XXI Premis Cavall Verd", dia 19 de març a les 20h tindrà lloc a Algaida en el "Casal Pere Capellà" una taula rodona "Homenatge a Pere Capellà" amb la participació de Ramon X. Rosselló, Joan Guasp i Llorenç Capellà. El dia següent, dia 20, se celebrarà "itinerari d'escriptor" resseguint els paratges d'Algaida i Montuïri pels quals va transcórrer infància i joventut, per acabar a les 14'30h amb un dinar al Restaurant Puig de Sant Miquel.

Ruta cicloturística

La Conselleria de Turisme del Govern Balear va firmar el passat 19 de febrer un conveni bilateral de col·laboració entre els ajuntaments per on ha de passar la ruta cicloturística que ha de travessar Mallorca, entre els quals s'hi troba el nostre, ja que entre altres enllaça Porreres-Montuïri-Pina. Discorrerà principalment per camins rurals d'ús públic.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Joan Barceló Cerdà, Lluís Servera Sitjar i Jaume Palou Garau.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

Com es pot veure, varen estar molt satisfets els alumnes de 5è de primària del Col·legi Joan Mas i Verd de poder sortir en aquestes pàgines

El béns patrimonials

Unió Mallorquina de Montuïri ha lamentat que "L'Ajuntament no tenguí encara cap inventari de béns etnològics i patrimonials del municipi ni tampoc s'estiguin fent tasques encaminades a tenir-los", tant és així que UM proposa que "fer aquest inventari o catàleg seria un instrument adient per al foment de turisme i promoció del municipi", com també s'ha de considerar que "tenir aquest catàleg contribuiria en gran mesura a la protecció dels béns que ara per ara poden estar en perill de degradació".

Aprovat el polígon industrial

Després d'alguns anys de tramitació la Comissió Insular d'Urbanisme del Consell de Mallorca, el passat 20 de febrer va aprovar definitivament la construcció del Polígon Industrial, el qual, com es sabut, es construirà en terrenys confrontants amb la carretera de Manacor, prop dels Creuers. La construcció d'aquest polígon serà executat per empreses privades utilitzant la fórmula de junta de compensació en la qual els propietaris assumiran tots els costos de la urbanització.

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura

Direcció General de Política Lingüística

ES GRAONS

Participació

El nombrós grup de participants a Sa Rúa és un fet molt positiu i més tenint en compte el gran esforç que va suposar la seva preparació. El fet d'enllestir carrosses i comparses no és cosa d'un dia i l'haver d'acomodar tots els integrants dels respectius conjunts requereix paciència i, a vegades, un sacrifici no sempre reconegut.

Arbitrarietat

De cada dia se senten noves veus en to de lament referents a propietaris de finques rústiques i urbanes que tant a l'interior com a indrets visibles de la casa vulneren les disposicions o reglaments vigents. És de domini públic que es demana permís per cosa poca i posteriorment, quan es fa la reforma, les obres són d'una envergadura molt superior. I quan el fet té repercussions exteriors és quan la gent no es cansa de divulgar-ho.

La via de circumval·lació es fa imprescindible

Des del temps en què es duqué a terme l'obertura de l'avinguda d'Es Dau –fa més de mig segle– es ve parlant cada dia més de la necessitat d'una via de circumval·lació que discorri per les afores del poble i unesqui carrers i carreteres i que partint d'Es Revolt (més o manco) i passant o tallant l'actual carretera de Pina i la de Lloret i cap a la de Sant Joan i per davant o darrera les escoles es dirigeixi cap al costat del cementeri o fins i tot als Creuers. I per altra part, també i a continuació de la mateixa avinguda d'Es Dau s'espera que es faci el carrer que des de tant de temps ençà se'n ve parlant, que enllaci Es Dau amb el Molí d'En Perons, aproximadament, passant prop o paral·lel al carrer del Molinar. Millores que avui semblen utòpiques però certament encertades i urgents, ja que de cada dia l'estol de vehicles que travessen el poble augmenta i no ofereix símptomes de disminuir.

En diferents ocasions se n'ha parlat i aquesta millora ja semblava imminent, però el fet cert és que encara mai hi ha hagut cap Consistori que s'hagi decidit a emprendre seriosament aquesta obra.

Actualment i amb massa freqüència se senten veus denunciant el tremolor en trontollejar algunes cases o el fort remor que produeixen els vidres d'aquells edificis prop o confrontants amb els carrers per on circulen camions de gran tonatge. Com també adesiara es capten gemecs o esglais de persones de la vila en contemplar astorades quan a més velocitat que la permesa circulen cotxes o mo-

tos amb el lògic perill de topar amb persones d'edat o amb nins desvalguts, exposats uns i altres a ser atropellats i baldats –per no esmenar desgracies mortals– essent-ne innocents.

Durant els darrers cinquanta anys se n'ha parlat una i altra vegada. Es recorda concretament que els anys 1991, 1995 i 1997 ja s'estava a punt d'escometre aquesta millora, encara que no tan seriosament com perquè se li donàs absoluta credibilitat. Però ara sí; passats els anys de cada dia és més patent la necessitat de construir aquesta via de circumval·lació.

Per altra part és evident que molts de veïns hauran de veure expropiades terres o cases que molt estimen, que tal vegada han rebut en herència familiar o han adquirit amb gran esforç; però les vides humanes que corren perill valen molt més que la propietat d'uns béns per molt estimats que sien. Si fa 50 anys es varen haver d'expropiar terrenys per obrir l'avinguda d'Es Dau –com recent se n'han hagut d'expropiar per eixamplar la carretera de Palma-Manacor–, per què ara tanta desídia quan centenars de montuïrers es queixen i decididament estampen la seva firma demanant i exigint la solució a un problema que de cada dia s'engrandeix?

O. ARBONA

La circulació pel carrer Ramon Llull de cada dia és més difícil

SENY

Les obres perduren

Una nina petita que havia complit un any estava dreta, aferrada a les falces de sa mare. Aquella nina somreia, els ulls li brillaven, estava tan satisfeta que la seva alegria era contagiosa.

Però... i la mare? També els seus ulls llambrejaven; el seu cor se sentia eufòric. Percebia interiorment com aquella nina donava vida a la seva existència i omplia la seva maternitat. Tal volta aquesta mare estava cansada, però no ho demostrava; tot al contrari: l'estimació cap a aquell infant superava qualsevol obstacle o incomoditat.

La total donació de la mare al propi infant és, però, el què importa transmetre en aquestes línies. No volem considerar la recollida del fruit d'aquesta donació, sinó més bé el reconeixement de la desinteressada i abnegada labor que du a terme quan aquell ser, fruit de les seves entranyes, mentre exterioritza la vitalitat que ella li procura.

La lliçó que cal captar en aquest quadre és justament allò que no es veu i és el punt de referència d'aquesta consideració: La mare, poc a poc anirà desapareixent i la seva filla serà la seva vida. Una prolongació i justificació que dona sentit a la seva existència.

Amb persones de seny passa la mateixa cosa: el pas dels anys, el pas del temps, el cansament de tants de camins i de tants d'hora-baixes, la salut ressentida amb el pas de la pròpia vida... tot arriba a trencar aquella activitat que un dia era la raó de la seva existència... Però a la posta de sol... a la darrereria de la vida, encara que l'obra no estigui totalment enllestida, qualche cosa quedarà. Serà com el somriure d'aquella nina que perpetuarà l'autenticitat d'una obra que mai no mor.

SALOMÓ

Pere Capellà "Mingo Revulgo", avui i sempre

Enguany se celebra l'any Pere Capellà i nombrosos actes serviran per recordar la figura i l'obra d'en Pere Capellà. No hi ha millor manera per homenatjar un autor que fer memòria de la seva obra. En el cas que ens ocupa obra i vida van lligades d'una manera inseparable degut a unes circumstàncies existencials difícilíssimes que cal conèixer profundament. És una bona notícia que el proper número de *Quaderns Montuïrers* es dediqui a la memòria del creador de "El rei Pepet" i "L'amo de Son Magraner".

També tenim l'ocasió de llegir o rellegir el treball de Joan Miralles i Monserrat: "Vida i obra d'en Pere Capellà, Mingo Revulgo" en el número 11 de les Monografies publicades per l'Obra Cultural Balear l'any 1980. En Joan Miralles afirma: "Aquest és un personatge, amics, extret d'un medi rural modest, modest, que hagué de passar nombroses penalitats i malventurances durant la seva vida. Aquest, però, també fou un home que aconseguí de plasmar en les seves obres de teatre una vertadera crònica de la nostra sofrida part forana, tot un món que ara comença a ser història, però que en el seu temps era la realitat mateixa; perquè en Pere Capellà gat d'amor a la terra, al seu país i a la

seva família, toca sempre de peus a terra en fer teatre, no fantasieja mai, fins i tot quan fa simbologia; i és que ell no pretén defugir en cap moment la realitat, per dura que sigui".

Hi ha textos d'en Pere Capellà d'un valor extraordinari. Un exemple del que intentam comunicar és el que fa referència a la pena de mort. Observau quin missatge porten aquestes paraules i la seva vivíssima actualitat ja que són encara molts els països que no han extirpat la pena màxima: "Los hombres al matar no pueden evocar más que el odio y la venganza, sentimientos mezquinos, que convierten al hombre en una fiera, incapaz de estremecerse de espanto al pedir la eliminación de una vida que, buena o mala, es siempre obra de Dios."

Un exemple de poesia plena d'emoció, amb una qualitat que ens fan pensar en el millor Miguel Hernández, és el sonet (text núm. 12) escrit des de la presó d'Alcalá d'Henares que esdevé un valuós cant d'esperança. L'ésser humà abatut i que sent "envidia de quien cayó muerto" és rescatat de la tristor pel record del vell amic que no l'ha oblidat: "Si entonces encuentras una mano leal/ de algún viejo amigo que te ofrece ayuda/ matando de una golpe tus vacilaciones / ¡Cómo

lo agradeces! y alivias tu mal / por decir a gritos, vencida la duda / aún en la tierra quedan corazones". En la dificultat, l'amistat rep una prova de foc i la seva supervivència amara l'aflicció més endinsada amb una claror nova. Per això el poeta acaba el sonet amb aquest confortador i encoratjador vers: "aún en la tierra quedan corazones".

Hem de rememorar, també, el seu acurat i famós "Himne a Montuïri" que mereix la nostra admiració:

*Ta sementera floreix i grana
més que cap altra de dins el Pla;
Tu mai li negues al qui et demana,
i ens assegures el nostre pa.
Del teu boscatge
ens duu l'oratge
de les floretes el grat perfum.
Vila enlairada que ho ets d'hermosa
vila enlairada cap a la llum!
Baix de la volta que els altres corren
més noble terra no ha vist ningú
Totes les glòries del món s'esborren
quan el cor nostre s'adreça a tu.
Ets l'enyorança
i ets l'esperança
dels que en tu pensen quan estan lluny.
Vila enlairada que ho ets d'hermosa,
vila enlairada cap a la llum!*

Finalment ressenyam que l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana té previst homenatjar aquest mes de març a en Pere Capellà dins el marc de l'entrega dels prestigiosos premis Cavall Verd i dur a terme un recorregut pels seus paisatges estimats inclosos dins les viles d'Algaida i Montuïri.

LLUÍS SERVERA SITJAR

Montuïri

971 646 460

Bar Can Pieres

Barceló: de Felanitx al cel

Com sol passar per aquestes terres, el reconeixement, el prestigi, d'algú nascut aquí no resulta de què sigui valorat amb els nostres propis ulls, sinó que és com un efecte secundari: cal "triomfar" a fora perquè els ulls d'aquí s'obrin. En el cas de Miquel Barceló (Felanitx, 1957), aquest procés és paradigmàtic, i el "triomf" forà espectacular: gaudeix d'un prestigi internacional que l'ha duit a exposar en els centres d'art contemporani més importants del món, i la seva obra figura en les col·leccions de tots els museus prestigiosos (a Mallorca, només al Museu d'Art Espanyol Contemporani de la Fundació Juan March).

Així i tot, amb tot aquest prestigi, que l'ha duit a rebre recentment el Premi Príncep d'Astúries de les Arts, no acaba de ser una figura còmoda per aquestes terres. Certament que ha rebut honors semblants per part d'algunes institucions balears (la Universitat el va fer Doctor Honoris Causa i l'anterior govern va organitzar una gran exposició retrospectiva. Però fins ara, les exposicions de Barceló a les Illes s'havien reduït a algunes aparicions juvenils en exposicions col·lectives i a una mostra de ceràmica a la Fundació Juan March (l'any 1999). I la proposta que es fes càrrec d'una capella a La Seu va provocar una sèrie de moviments subterranis d'oposició que no van tenir èxit.

Aquesta incomoditat pot tenir una doble arrel: per una part, com passa amb tot l'art contemporani, pot ser fruit de la dificultat per entendre aquest art, un art que en el cas de Barceló és expressionista, impactant, tant pel mida de les obres com per la seva composició matèrica, sempre a la recerca dels elements més bàsics de l'acció de pintar: pigments matèrics i gestos expressius. Barceló ha utilitzat per crear color elements orgànics (farina, sègol, carn picada, pèls, confitura, mostassa, etcètera), cendres del Vesubi, pintura mesclada amb arena i algues i altres elements marins i orgànics. I la importància del gest pictò-

ric, de la pròpia acció de pintar, expressionista ella mateixa en la seva heterodòxia (prescindir del cavallet, pintar amb brotxa, penjar les teles cap per avall i deixar que la pintura regalimi...) ha fet interessant en ell mateix el procés de pintar, tant com el resultat.

Per l'altra, però, també pot ser deguda al caràcter rebel, crític amb les tendències socials i economicistes que han caracteritzat aquesta terra. Si el boicot a Barceló en els medis artístics va ser la conseqüència de la seva negativa a sotmetre's als dictats que els marxants de l'art imposen, el seu compromís amb la defensa del territori i la seva veu crítica, no el fan precisament còmode i simpàtic.

Ara, un artista consagrat, quasi bé oficial, Miquel Barceló sembla preferir el retir i el silenci del creador, però no defuig la seva responsabilitat social com a veu amb autoritat i repercussió mediàtica. Però sobretot el seu treball plàstic. Entre els projectes més recents, destaca la il·lustració de "La Divina Comèdia", de Dant: una sèrie de 99 aquarel·les; i la intervenció a la Capella de Sant Pere a La Seu de Ciutat (capella gòtica del segle XIV). Aquest darrer, esperat amb ànsia per molta gent, constitueix un mural ceràmic de 300 metres quadrats que quedarà enllestit el proper mes d'abril. I a continuació, s'ocuparà dels cinc vitralls que han d'il·luminar i completar el conjunt.

Premi Príncep d'Astúries

Amb motiu de la concessió del premi Príncep d'Astúries, Barceló va escriure un text on parla de la seva obra artística, especialment de com es veu influïda per les coses que passen, tant a nivell mundial com a Mallorca. Es un text extens, del que sols n'hem seleccionat el primer fragment de l'apartat dedicat a la pintura.

La pintura

Als anys setanta es deia que la pintura era morta, que era un producte burgès i sense esperança. Per això vaig prendre els elements del

quadre per separat, fins i tot fabricant-me jo mateix la pintura amb materials, cosa que duia a equívocs, o introduint procediments que causaven en les teles certs efectes. Més endavant em vaig avorrir de la utilització de materials orgànics, però en el procés havia repensat la tècnica i la disciplina.

Text elaborat per Premsa Forana de Mallorca.

E.S.
SES JARDINES
CTRA. MANACOR, KM. 29,3
07230-MONTUIRI
TELF. 971646146

LA IMATGE COMENTADA

A la matinada del passat dimecres 25 de febrer, primer dia de quaresma d'aquest any 2004, es va trencar la vida d'un montuïrer que per la seva fortalesa física i psíquica semblava que arribaria a centenari. Però no fou així. Quan encara li mancaven poc més de tres anys i mig per accedir-hi, el seu cor va deixar de bategar, i això que fins gairebé mitja nit del dia anterior havia passat la vetlada contemplant, assegut a una butaca a ca seva, les imatges de la televisió. Se n'anà a dormir com de costum i al matí d'aquest dimecres de cendra la seva filla, na Catalina, per molt que el cridàs ja no va respondre.

Vàrem conèixer en Bartomeu Verd Fiol quan ja havia complert els 80 anys, però essent que era persona a qui li agradava perllongar la conversa, poguérem saber qualque cosa de la seva llarga vida.

De petit anà poc a escola, però entre el que va aprendre aleshores i fins que fou major, sabé llegir i escriure sense dificultats. Quan tenia 12 anys —ell havia nascut el 2 de desembre de 1907— un mortal fet el va commoure —ens ho havia contat ell mateix—, a conseqüència del qual va romandre un temps amoïnats. Presencià encara sagnant Miquel Ribas Balaguer, un pagès que treballava a Son Boivàs al qual, ja mort, assassinat, el portaren amb una improvisada llitera al cementeri.

Entre altres antremaliadures comentava que essent jovençà, abans de 1930 va anar a *Sa Rua* dins un carrossa que per tot ornament portava quatre fassos drets i dintre estava plena de taronges agres. I en esser a plaça començaren a tirar-les a les persones que allà hi havia fins que no en va quedar cap, de taronja. Naturalment tota la plaça va romandre plena d'aquelles taronges i molt de suc, què es va mesclar amb el paperí i serpentina i altres coses pròpies dels darrers dies, que aleshores es venien a la botiga de ca na Catalina Sampol, davall la Sala Mariana.

Bartomeu Verd Fiol no pogué arribar a centenari. Encara dos dies abans de morir va discutir dins el cafè per espai de més d'una hora

mes de mig any. Però tornat a Montuïri continuà fent de pagès, es dedicà sobretot al conreu de les seves terres i d'algunes que tenia llogades. També va posar una vaqueria, la qual cuidava amb el seu fill Miquel.

S'havia casat amb una algaidina, Antònia Bibiloni Sastre, amb qui tengueren el fill i la filla abans esmentats, però en morir la seva esposa, va romandre viudo els darrers anys. Arribà a ser el segon home més vell de Montuïri. Jja norantí i fins el dia abans de la seva mort, es passejava pels carrers, anava sempre a peu, passava un parell d'hores diàries dins el cafè, llegia els diaris sense ulleres, se n'adonava dels esdeveniments que succeïen arreu del món i ja no parlem del nostre país i de Montuïri; discutia amb qualsevol sense fer cap caduf, tant de política com d'assumptes socials o locals. Encara el darrer diumenge de Carnaval —tres dies abans de morir— va discutir amigablement dins el cafè per espai de més d'una hora amb un dels vells amics amb qui havia compartit inquietuds aquell temps de la Societat Recreativa.

Era un temps en què en Tomeu treballava de pagès, com de pagès féu tota la seva llarga vida activa. Però fou un pagès sencer, possiblement uns del homes més íntegres de Montuïri, encara que molt xerrador. Ens ho contava un amic seu amb qui de jove formava colla abans de 1931 quan ambdós freqüentaven la Societat Recreativa que havia muntat l'apotecari Pep Verd. Com també fou un dels 115 montuïrers que per aquelles dates va passar al partit republicà.

Però la seva brusca de xerrador —de nin, de jove i de vell— ningú no li va llevar. Vivia al carrer Nou i cada dia se'l podia veure rallant pel carrers fins ben entrada la nit i a vegades fins a les 2 de la matinada. Estam parlant de temps abans, durant i després del Moviment.

Per les seves idees republicanes, ja acabada la guerra civil, va romandre tancat a Can Mir alguns mesos, possiblement poc

O. ARBONA

S'ha dit que...

Segons a quines hores és difícil i perillós anar a peu per certs carrers. "Ja està bé que no s'observin els discs prohibitius d'aparcament —deia una persona d'edat—, però si encara s'hi col·loquen cossiols, més estrenyen el pas. I ja em direu".

"No comprenc —deia en to de lament una dona que se sentia afectada per haver ferit a seva sensibilitat— com el batle o els seus representants deixaren desfilars a *Sa Rua* una carrossa amb un escrit que atemptava contra l'honor de la Monarquia"... I després encara l'Ajuntament va graficar la seva participació!

Poc temps després d'haver finalitzat *Sa Rua* va començar un animat ball a plaça on tots el qui volgueren pogueren gaudir de la música de *Joan i Xesc dels Geminis*, com també de la torrada. I així fou com aquell capvespre acabà satisfactoriament, amb alabances a l'Ajuntament... pels qui se n'havien aprofitat.

Les pluges de mitjan febrer han llevat les preocupacions a molts de pagesos. Però la neu de finals de mes... també es deixà sentir i ja no va satisfer tant.

Per què el sorteig per a membres de les meses electorals no s'anuncia públicament i així s'evitarien suspicàcies... que sempre n'hi ha?

Després de la xerrada sobre voluntaris de protecció civil alguns se sentiren empesos a participar-hi. És una acció encomiable.

Un bon grapat de mallorquins i mallorquines foren designats com a candidats a les eleccions generals del proper 14 d'aquest mes. Però... cap montuïrer.

A mitjan mes passat feren més d'una crida demanant "extres" per a la gravació per a una televisió dient que es presentassin en Es Dau dia

20. Esperam que qualche dia els veurem en el corresponent programa.

És satisfactori que l'Ajuntament hagi fet netejar el monument als 700 anys i les persianes de la casa de la vila que qualcú va embrutar el dia dels innocents. Ara, altres, han dit: Ja era hora!

Pel poble es remorejava que havien agafat les gitanes causants dels robatoris a diferents cases de la vila, però també es deia que sols les amenaçaren i les varen amollar tot seguit.

Com també se'n sentiren d'altres que asseguraven que havien capturat els lladres del supermercat *Bip* i que eren jovençans residents a Montuïri i a altres indrests. I això que aquesta era la segona vegada, si bé ara se'n dugueren poca cosa, però feren molta destrossa.

A Montuïri, a pocs dies de les eleccions generals, no hi ha tanta "moguda", ni de molt, com a les municipals. No hi ha dubte que aquestes no interessin tant a la gent.

Després de llargues queixes de dos veïns protestant perquè els compareixia aigua en abundància en els seus soterranis, s'obrí un forat en el creuer dels carrers Ribas i Garrover i així arribaren a les canonades i solucionaren l'avaria. I ara, tots satisfets!

Estam en plena Quaresma, però ara ja hi ha més flexibilitat i s'han llevat moltes prohibicions i gairebé no es parla de dejunis. Ja no senten persones que s'hagin llevat el fumar, com altre temps, per aquesta causa... en canvi sí, alguns, per motius de salut... i d'una manera definitiva.

EN XERRIM

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ DE

BALUSTRADA I

BIGUES DE Tauló

IMITACIÓ FUSTA

Servei de transport propi per a tota l'illa

Magatzem i oficina

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària extraordinària de 17 de febrer de 2004

Modificació puntual de les NNSS de Plantejament Municipal (Polígon de Serveis): Segona esmena de deficiències

Tenint en compte les deficiències presentades per diferents organismes i una vegada debatuda la proposta, per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions (PSM i PSOE) es va aprovar la documentació presentada per l'equip tècnic redactor de la modificació puntual de les NNSS (consistent en plànols, documentació escrita i memòria justificativa) per a la segona esmena de les deficiències comunicades pel Consell de Mallorca, en el tràmit d'aprovació definitiva de dita modificació puntual.

Junta de Govern Local

Davant la necessitat de procedir a la creació de la Junta de Govern Local en substitució de l'anterior Comissió de Govern, per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions (PSM i PSOE), s'acordà crear la Junta de Govern Local conforme a les disposicions previstes per la Llei de 16 de desembre de 2003, de mesures per a la modernització del govern local a fi de procedir a l'assistència permanent al Batle en l'exercici de les seves atribucions, composició que es determinarà segons la normativa vigent i els corresponents decrets de batllia.

Liquidació definitiva de la compensació de l'IAE, any 2003

Davant la necessitat de procedir a efectuar la sol·licitud de la liquidació definitiva per a la compensació a favor de l'Ajuntament de Montuïri per la pèrdua d'ingressos derivada de la reforma de l'Impost sobre Activitats Econòmiques, per unanimitat s'acordà sol·licitar a la Direcció General de Tributs de la Conselleria d'Economia i Hisenda del Govern Balear, l'emissió dels certificats i documentació complementària prevista per acompanyar la sol·licitud de liquidació.

Sorteig dels membres de les meses electorals per a les eleccions generals de 14 de març de 2004

Amb la intervenció de tots els membres del Consistori, es va procedir a l'elecció dels corresponents presidents, vocals i substituïts per presidir les quatre meses electorals que s'hauran de constituir a rel de les eleccions generals convocades per a dia 14 de març de 2004.

Gran èxit de Sa Rua 2004

Aquesta edició del Carnaval va comptar amb la participació de 15 comparses, 6 carrosses i 7 individuals. El jurat es va veure amb feines per poder atorgar els premis, ja que tots els participants varen demostrar haver fet feina de bon de veres per poder aconseguir els premis que l'Ajuntament, com cada any, atorgava (comptant amb la col·laboració de les empreses *Hens*, *Seguridad y Limpiezas*, i *Fibrotec*).

El resultat final fou: Carrosses: Primer Premi: *Setmana Blanca*, segon premi: *Montuïri Express* i tercer premi: *Els Gnoms*. En quant a les comparses: primer premi: *Domino*, segon premi: *Mamis* i tercer: *Blanc amb blanc*. El premi individual el varen guanyar *Els cuponeros*.

L'Ajuntament vol agrair públicament la participació i el bon gust demostrat a aquesta Rua 2004.

El Batle es va reunir amb el Conseller d'Obres i Carreteres del Consell Insular

El motiu d'aquesta reunió venia motivada per la problemàtica suscitada amb el trànsit de vehicles que cir-

culen per la zona dels carrers Emili Pou, Palma, Ramon Llull i voltants.

Es aquest un tema que l'equip de govern de l'Ajuntament ja havia sol·licitat que se solucionàs en altres ocasions, tot i que el tema no es competència de l'Ajuntament sinó del Consell Insular. Ara, després de la reunió mantinguda entre Gabriel Matas (batle de Montuïri) i Antoni Pasqual (Conseller d'obres i Carreteres del Consell Insular), s'ha arribat a un primer acord d'estudi de la viabilitat de crear unes vies de circumval·lació i un estudi econòmic del projecte, amb la intenció que de cara als pròxims pressuposts del Consell Insular pugui ésser inclòs aquest projecte, i amb la major urgència posar-se en marxa per solucionar aquest problema.

La Comissió d'Urbanisme del Consell Insular aprova el polígon de serveis

Després de diversos anys fent feina damunt el tema del polígon per part de l'Ajuntament, el passat divendres dia 20 de febrer, la Comissió Insular d'Urbanisme del Consell Insular aprovà definitivament el polígon industrial de Montuïri.

Cal recordar que el pla parcial de la urbanització tindrà 75.000 metres quadrats, dels quals 50.000 es destinaran a zona de polígon i la resta es repartirà entre vials i equipaments.

Molt de públic es va concentrar en es graons per contemplar Sa Rua. En primer terme, el jurat qualificador, pertant també màscara, com els qui anaven disfressats, per no esser identificat

Protecció Civil

El passat 12 de febrer el responsable del voluntariat de Protecció Civil de la Direcció General d'Emergències de la Conselleria d'Interior del Govern de les Illes Balears, Joan Nicolau Garí, va oferir una conferència-xerrada en la qual va exposar la conveniència de formar a Montuïri una agrupació de voluntaris de protecció civil així com la necessitat d'elaborar aquí un pla d'emergència a fi d'augmentar el nivell de seguretat en cas d'una catàstrofe o qualsevol altra necessitat; com també la conveniència de fomentar la protecció i autoprotecció.

Manacor al P. Martorell

Dia 13 la ciutat de Manacor va rebre homenatge al P. Martorell en el teatre municipal ple de gom a gom. Allà, organitzat pel Departament de Cultura de l'Ajuntament manacorí, actuaren tres destacades figures escèniques: Maria Antònia Pons-Estel Tugores, violinista, natural de Son Carrió; Andeu Riera, pianista de Manacor, i Miquel Mestre, rapsode, natural d'Artà. Com a darrera interpretació es va oferir com estrena absoluta l'obra del P. Martorell "Preludio Capriccioso", per violí i piano. A l'acabament de l'acte l'au-

tor va rebre una distinció després d'un emotiu parlament del representant del batle de Manacor. De Montuïri hi assistí una nodrida representació.

Son Fornés, a Internet

Amb la intenció de difondre el coneixement de la prehistòria de Mallorca a través de les tasques que a la nostra illa es van realitzant, des de començament de febrer es possible seguir a través d'Internet els avanços que es van produint en els treballs a l'entorn del poblat arqueològic de Son Fornés. A la següent

El responsable de Protecció Civil de la nostra Comunitat va impartir una conferència i va animar els presents a formar-hi part i a constituir una agrupació de voluntaris a Montuïri. És el de la dreta en un moment de la seva intervenció

direcció: www.sonfornes-mallorca.museum es pot trobar la corresponent pàgina web.

Sa Rua

Dia 21 horabaixa es va celebrar Sa Rua 2004 amb el mateix recorregut que els darrers anys, el desenvolupament de la qual es pot veure mitjançant les fotos que inserim a altres pàgines d'aquest número i el resultat decidit pel jurat, a la pàgina anterior.

3ª Edat

L'Associació de Gent Gran va organitzar dia 8 un dinar a Cas Carboner on hi assistiren unes 150 persones. Abans s'havia ofert la missa de les 12 per als 5 socis difunts durant l'any

2003. I tot seguit es va donar compte de la situació econòmica de tresoreria i de les activitats, per secretaria. L'Associació de Persones Majors dugué a terme un dinar a Can Tronca el 19, Dijous Llarder, prengueren part a Sa Rua formant una comparsa i dia 27 una representació va assistir a una demostració de cuina a la Universitat.

Esteve Barceló, campió d'Espanya de Perdiu amb Reclam

A darrera hora ens arriba la notícia que a les jornades celebrades a la Península els dies 28 i 29 del passat febrer amb motiu de la celebració dels Campionat d'Espanya, modalitat de Perdiu amb Reclam, el nostre paisà Esteve Barceló Cerdà va assolir el campionat d'Espanya. Ara haurem d'esperar el proper número per oferir una més extensa informació.

Joan David Verger Rufian

Estudiant d'Història de la Universitat de les Illes Balears

D'un posat seriós i amable, no desvia la mirada i mira el seu interlocutor obertament. És molt jove, però a través de la conversa que hem sostingut junts li descobrim una certa maduresa pròpia d'una persona més major.

Mitjançant el diàleg hem intentat conèixer-lo més a fons. No ens ha defraudat; més bé hem quedat sorpresos agradablement per les seves respostes i opinions. Ens referim a Joan David Verger Rufian, un jove que avui presentem als lectors.

Va néixer a Montuïri el 18 de gener de 1983. Ha complit, per tant, 21 anys. Té una germana: Margalida Sandra, un poc més major que ell.

D'estudis primaris passà a aconseguir el batxillerat. Actualment està estudiant Història a la UIB. Quan li preguntam per la seva vocació respon:

– M'agradaria molt dedicar-me a la docència, tenint en compte que quan hagi acabat els estudis em posaré a treballar en la feina que es

Joan David davant ca seva

presenti.

– És un fet que actualment abunden més les estudiantes que els estudiants. Segons la teva opinió, a què és degut?

Després de pensar uns moments, respon:

– És possible –ens diu– que la causa sia degut que els al·lots volen aconseguir ingressos amb més rapidesa i per tant prenen un altre camí.

– Actualment tenim a Montuïri el

Poliesportiu, un camp d'esports model, i el Dau amb la pista de bàsquet. Quin dels dos està més concorregut pels joves?

– Sens dubte, el poliesportiu. Abans era el Dau.

– On passen el temps habitualment els nostres joves els vespres de fi de setmana o en hores lliures per espaiar-se?

– Al poble, com saps, tenim uns quants locals noc-

turns, on l'ambient musical és dominant. Allà solem trobar-nos-hi. També freqüentam el cinema malgrat hàgim de sortir del poble. Igualment ens trobam al cafè, però aquí la presència dels joves no és tan nombrosa.

– Hem notat que no has anomenat el teatre.

– És veritat, però has de tenir en compte que el preu de les localitats del teatre són més cares. No vull dir que aquest sia el motiu principal de la nostra absència a tan atractiu espectacle, però la part econòmica és un factor que s'ha de tenir en compte.

– Consideres que la nostra biblioteca està suficientment visitada per la nostra joventut?

– Tal volta no la visitam amb la freqüència més adequada, però crec que una part important de nosaltres hi fa acte de presència, especialment els estudiants. Voldria fer notar que molts de joves compren llibres, obres que llegeixen i guarden dins les seves llibreries.

– Parlant d'obres literàries: quin tipus de lectures sol llegir la nostra joventut?

– Habitualment temes variats, narrativa, ciència-ficció; també poesia i

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

els diaris i revistes d'esport.

– Consideres que mitjançant articles a revistes o diaris, segueixen o es preocupen pels esdeveniments mundials i els problemes socials que afecten el nostre país i tota la humanitat?

– No puc opinar d'un mode exacte sobre aquest tema, però sí hi ha un tant per cent més o manco nombrós a qui els preocupa i llegeixen els esdeveniments a què et refereixes. Tenen, tal volta, una inquietud social. No parlen generalment de política i no solen pronunciar-se.

– Respecte al nostre poble en general: com el veus actualment? Què opines de la nostra comunitat?

Un somriure tènue ha aparegut al seu rostre.

– Opín que el nostre poble en general està molt polititzat. En canvi dins els joves parlem molt poc de política. Les nostres converses volten a l'entorn del cinema, l'esport i altres temes. Vull dir, mentrestant, que per part meva respect totes les idees. Entre els joves tots o gairebé

FRASES REMARCABLES:

"El poble està bastant polititzat"

"Entre els joves no solem parlar de política"

"Els joves estan contra la violència"

"Tal volta no visitam la biblioteca amb la freqüència adequada"

"A la nostra revista –MAC– hi haurà reflexada la nostra inquietud"

tots tenim aquest mode de pensar. És la meua opinió, però puc equivocar-me. A mi, personalment, em preocupa la situació mundial i consider que a tots poc o molt ens preocupa el que succeeix a nivell planetari. Ara bé, sempre hi ha algú que passa de tot.

**Any nou,
nou MAC!**

Portada del primer número, sortit els darrers dies de gener passat

– Què els preocupa als joves en quan al seu propi futur?

– Una de les inquietuds entre els joves és trobar un feina estable i una vivenda quan sia el moment.

– Com reaccionen davant la

(Continua a la pàgina següent)

Camí de Ca'n Tamos, s/n
07230 - Montuïri
Tel./Fax: 971 64 66 49
clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- medecina general
- vacunacions
- cirurgia
- raig X
- ecografia
- animals exòtics
- perruqueria
- .....

CONCERTAU HORA

(Ve de la pàgina anterior)

violència estesa arreu del món?

– Estan precisament contra la violència. Rebutjaren majoritàriament la guerra de l'Irak, però el tema va anar polititzant-se.

– Pel que has assenyalat anteriorment, freqüentes les sales de cinema. Podries anomenar alguns films, per tu interessants?

– Mira; m'agradà molt un documental que tractava sobre l'ús de les armes als EE UU: "Bowey for Colombian". Més que res era interessant per veure la cultura americana, el seu mode d'esser, tan diferent del nostre.

– **Canviem de tema. Fa uns mesos es fundà al nostre poble una associació juvenil de caire cultural. Si no ens equívocam estàs dins la directiva. Fins i tot ja ha sortit ja al carrer el primer número d'una revista que es de suposar és el vostre portaveu. Podries donar-nos més detalls sobre el fet?**

– Naturalment. Mira: fa temps que en les nostres converses un grup de joves comentàvem que al poble es notava la falta entre la joventut d'una associació que donàs sortida a les nostres inquietuds culturals. Convidàrem, mitjançant un pregó tot el jovent que tengués interès per la idea. Reunits un bon grapat s'exposaren els motius pertinents i el seu fi: la cultura; creant el que

s'anomena "Montuïri, Associació Cultural Juvenil - (MAC)". Ja disposam de junta directiva provisional i estatuts.

– Què ens pots dir de la revista que ja heu llançat al carrer?

– A la revista li hem donat el nom de "Mac de torrent", ha sortit el primer exemplar on s'hi troben reflectides les nostres inquietuds.

– Quina periodicitat tindrà?

– De moment serà trimestral, en vistes a passar a bimestral, i si les nostres feines ens ho permeten tal volta mensual, més endavant.

– Què més pots dir sobre la publicació?

– És una revista fundada pels joves i per a tota la joventut, com també per a tothom. Surt sense afany de competència, però volem sortir dels temes clàssics. La meta és l'horitzó. El temps tindrà la paraula en quan al seu èxit. Vol esser un mirall del que pretenem que sia la nostra associació.

– Com veis el fet cultural existent al nostre poble?

– Veim amb molt bons ulls el "Grup Literari", Patronat de Música, "S'Esbart des Pla"...

– Girem la pàgina: El teus Hobbies?

– M'agrada la literatura, la música, el cinema, viatjar, l'esport, el teatre i la pintura.

– A quina d'aquestes afeccions

dediques en preferència el teu temps lliure?

– Generalment vaig al cinema amb els amics.

– En quan a corre món: per on has viatjat?

– No he viatjat massa. He visitat Granada, Barcelona, Andorra, Praga, Madrid...

– Punts que t'agradaria visitar?

– Per a mi seria interessant Roma, Estambul, Egipte, el Marroc i Grècia.

– La notícia que més t'ha impactat o sorprès recentment?

– Idò mira: l'actitud de Carod, fa setmanes. I afegiré també que el que menys m'ha agradat últimament és la normativa publicada sobre el català.

– Alguns autors del teu gust?

– Jesús Tucsón, Kafka, Jorge Dubby, Tomkien... Una obra que em captivà fou "El manuscrit del segon origen".

– El que més aprecies en les persones?

– La companyonia i l'amistat.

– Un personatge dins la història de la humanitat?

– Gandhi.

Aquest és el sentir i les opinions de J. D. Verger.

El nostre interlocutor ens ha fet viure en certa manera i per moments, la nostra joventut, quan un grup d'amics carregats de plans i d'il·lusió projectàvem i especulàvem sobre temes culturals, en un temps en què estàvem condemnats a callar, en una època en què imperava la llei del silenci. Els temps han canviat. Avui els joves tenen llibertat d'expressió. Aquesta llibertat ben empleada pot obrir-los nous camins, nous horitzons.

Han llançat al carrer una nova revista. Els recomanem que no es cansin. Tots els inicis són difícils. Tenen tot un món, tota una vida per davant. Com les plantes que en aquesta època estan despertant a la vida, desitjam als nostre joves un despertar ple de promeses, d'èxit i optimisme, per una vida i una humanitat millor.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

BIP **Super Montuïri**
supermercados **Extens assortit**
 Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria • Xarcuteria Panaderia •

Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuïri

SENYOR BATLE, JO VOLDRIA...

“Que se sol·licitàs la construcció d’un pas elevat per a la circulació de vianants, ciclomotors, tractors...”

Montuïri nord – Montuïri sud

Segons notícies aparegudes recentment a la premsa, l’adequació de les carreteres de la nostra illa és una de les preocupacions que més afecta els habitants de Mallorca. Vies amples, còmodes i segures que ens facilitin els nostres desplaçaments cap a altres pobles o ciutats és el que més o manco tots desitjam. Si això vingués acompanyat d’un bon transport públic encara seria millor.

Som molts els qui cada dia ens hem de llançar a la carretera per anar a Palma o a Manacor a treballar i, per desgràcia nostra, qualche dia hem de contemplar accidents greus degut a la saturació de les carreteres i a la poca adaptació d’aquestes als vint mil vehicles que hi passen diàriament.

Qui és el que no deixa de pensar que a un d’aquests accidents ens hi podem veure involucrats nosaltres o alguns dels nostres familiars, amics, etc.

Són ja massa els montuïrers que han perdut la vida circulant o travessant la carretera. Per això qualsevol proposta raonable per a la seva mi-

De no fer-se un pas elevat s’haurà de travessar la carretera per la macrorotonda que es vol fer al Revolt

llora ens sembla que ha de ser ben acollida.

Aquesta proposta ha arribat amb el projecte de desdoblament, que sembla s’ha d’iniciar aviat. Realment és un bon projecte que evitarà especialment els avançaments perillosos –una de les causes més importants d’accidents mortals al traçat actual– i acurçarà el temps de desplaçament

entre Montuïri i els llocs de destinació. Una altra cosa és que quan arribem a aquests no ens trobem amb els embussos habituals.

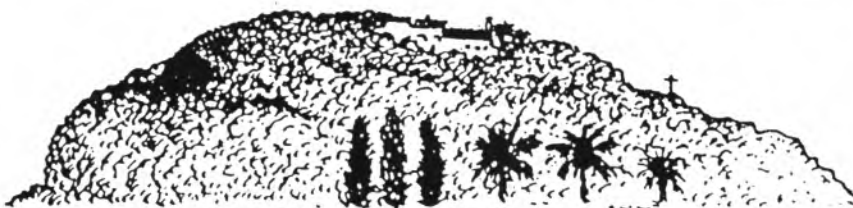
També suposa una millora que accessos a les finques es puguin fer mitjançant camins de serveis i no per la carretera, la qual cosa evitarà maniobres perilloses.

Tan sols un greu emperò al meu entendre té el projecte, no facilita un accés protegit per a les persones que es vulguin desplaçar a peu o en petits vehicles. Hauran de travessar la carretera per la macrorotonda que és vol fer al Revolt. Evidentment això suposa un perill ja que la majoria d’aquestes persones són d’edat avançada i gairebé a molts ja els hi ve just travessar ara sense risc.

Per tant em sembla que seria convenient que l’Ajuntament sol·licitàs la construcció d’un pas elevat (tal com s’ha fet a la variant de Vilafranca), per a la circulació de vianants, ciclomotors, tractors, etc., la qual cosa suposaria una major fluïdesa al tràfic normal i evitaria encara més els possibles accidents.

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

GUILLEM MAS

Miquel Llabrés Jaume

Metge Reumatòleg, Diplomat en Terapèutica Manual, s'ha establert a Montuïri

Dies després d'haver inaugurat el seu despatx a Montuïri el Metge Reumatòleg i Diplomat en Terapèutica Manual, Miquel Llabrés Jaume, volguérem mantenir una conversa amb ell a fi que els nostres lectors també poguessin saber de qui es tracta i alguns detalls a l'entorn de la seva activitat professional.

Segons ens va anar dient, va néixer a Lloret de Vista Alegre l'any 1931 i és metge des de l'any 1957. Va acabar medicina als 25 anys, però va continuar estudiant i durant dos anys (1971 i 1972) i obtingué l'especialitat de reumatologia i diplomatura en terapèutica manual per la Facultat de Medicina de Broussais-Hotel Dieu (Paris).

– Relatau un poc la vostra vida d'estudiant.

– Des que vaig començar a estudiar batxillerat a La Salle ja ho feia amb la intenció de ser metge. Quan el vaig acabar, tot d'una vaig cursar la carrera a la Universitat de Saragossa i Càdis. I en acabar vaig anar a fer el servei militar a Alhauin (Àfrica) el 1957. Després vaig venir Mallorca i durant un any vaig estar a Son Dureta com a metge, on amb dos més fèiem guàrdies. Tot seguit i

Miquel Llabrés, al portal del seu despatx a Montuïri

per sols mig any vaig anar com a metge a Capdepera i amb la idea d'acostar-me a Ciutat vaig estar tot seguit 10 o 12 anys a Vilafranca; després a Sant Jordi i finalment a Palma. Com especialista tenia la visita al carrer de Sant Miquel i allà vaig visitar durant 28 anys.

– D'on procedien els malalts?

– De per tot. Puc dir que possible-

ment som el metge que a la consulta privada tenia més fitxes clíniques. Però ara, en haver de venir a Montuïri, les vaig cremar totes i eren unes 24.500. I per haver atès tots aquests malats, has d'haver fet feina...

– No hi ha dubte. Però, per què les féreu desaparèixer?

– Perquè uns són morts, però sobretot perquè no tenc lloc per emmagatzemar-les. Si les hagués tengudes dins un disquet no hi hauria problemes, però ara ja no em cabrien dins un quartet gran. I cremant-les fou la manera de fer desaparèixer aquest secret professional. A mi –continua dient– sempre m'ha agradat fer coses impossibles.

– Què és per a un metge una cosa impossible?

– Curar un reumàtic, una artrosi... Actualment les coses han millorat i sempre hi ha l'esperança de millorar un malalt. Ara bé, de curar-lo és més difícil.

– Què fareu ara?

– Quan vengui un malalt li tornaré obrir una fitxa. Del passat, com que ja sé pràcticament tota la història clínica, no tenc cap problema.

– Ordinador, perquè què no?

– No m'he avesat a les coses tan modernes. Tot ho faig a mà, tant per escriure un llibre com per altres coses. Avui –dia 12 de febrer, continua dient– m'he aixecat a les 2 de la nit i he escrit fins a les 8, hora que cada dia m'aixec.

– Quin temps fa que us dediqueu a aquesta especialitat?

– De ple a la reuma, des de fa gairebé 30 anys.

– Per què heu vingut a Montuïri?

– He vingut a Montuïri per tres motius especials: Primer, perquè a la meua edat m'havia de jubilar. Actualment les coses han canviat molt en el sentit que tot es molt car. Si tens una infermera, l'has de pagar

ADROGUERIA I ELECTRODOMÈSTICS

DE PLAÇA

Tel. 971 64 62 50 • MONTUÏRI

Comprant a la vila feim poble

i els impostos et menguen. Per altra part, com que jo vaig néixer per fer feina i consider que n'he de fer tota la vida, vaig decidir anar-me'n prop de ca meva.

– **On és el vostre domicili?**

– Tenc una finca que em va tocar, Son Fred, i per això Montuïri és prop de ca meva. El segon motiu d'haver vingut aquí és que Montuïri sempre m'ha agradat molt; de nin ja hi venia. I en tercer lloc, perquè Montuïri és un poble situat en el centre de l'illa. Aquí som feliç i esper ser-ho. De moment no desig anar-me'n.

– **Vendrà gent d'altres indrets?**

– La gent continua venint i en vendrà més. Segur. Tenc malalts d'Andratx que vendran aquí i vendrien allà on anàs.

– **Rebreu gent mitjançant assegurances?**

– No. Ni un. M'estim més regalar a visita si és una persona que no pugui pagar; i totes les que siguin. (Ho diu taxativament).

– **Què opinau de la gent de Montuïri?**

– Meravellosa. Som feliç. Crec que m'ha rebut molt bé. Tothom és igual per a mi, sia de la condició social que sia.

– **Passem a la vostra especialitat. Què podeu dir en dues paraules sobre el reuma?**

– Abans de res cal dir que vull fer una xerrada, no una conferència, a Montuïri sobre aquest tema a fi d'informar a la gent sobre el reuma.

Així mateix, continua uns segons després.

– El reuma no és més que un dolor que es produeix a nivell d'una articulació, o sia a nivell d'una junta. S'inflama o degenera. Si s'inflama, serà una artritis i si es degenera, una artrosi. Hi ha medicaments que ben empleats poden millorar un 90 per cent. Segur.

– **Sabem que publicàreu un llibre...**

– Sí. Fa vint anys vaig publicar un llibre titulat "¿Qué es el reuma"? I ara, com he insinuat abans, en prepar una altre, el títol provisional del qual és "Artosis-Artritis". Desig que

El Director de *Bona Pau*, distingit

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca va elegir Onofre Arbona i Josep Melià com a persones a qui se'ls féu públic reconeixement de mèrits

Dia 7 de febrer passat, en el transcurs de l'Assemblea anual de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca celebrada a Sant Joan es féu públic el reconeixement de mèrits a dues persones que es consideraren mereixedors d'aquesta distinció: Onofre Arbona, per haver complert més de 50 anys com a director de la revista *Bona Pau* i per haver exercit durant sis anys com a secretari de dita Associació. I a Josep Melià, per la seva tasca en benefici de les revistes de Premsa Forana durant el temps que va estar al front de la Direcció General de Política Lingüística del Govern Balear. Una assemblea a la que hi eren presents representants de la majoria de les 54 publicacions associades.

sia un llibre d'informació molt completa. Esper tenir-lo acabat a finals del mes de març.

– **Voldria dir, per acabar, qualque cosa als montuïrers?**

– Tres o quatre coses.

– **Com és ara?**

– Estic molt content d'ells; estic a la seva disposició; vaig regalar una roda d'esquena o d'espalla a la tercera edat amb una camilla perquè fessin gimnàstica. I al meu despatx visitaré cada dia.

O. ARBONA

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Expedició cultural

Aquest grup de 6 montuïers, juntament amb altres de diferents indrets, durant la setmana del 8 al 15 de febrer passat dugueren a terme una excursió cultural per terres alemanyes on visitaren un grapat de centres d'interès cultural. Allà també s'encaminaren a la Selva Negra i just al costat de la neu i tragueren aquesta foto. Son: Gabriel Arbona, Pep Cerdà "Bello", Biel Miralles "Niu", Mita Cifre, Margalida Miralles "Queló" i Coloma Roca.

Temps d'eleccions

Davant les eleccions generals del proper dia 14 i per tal de donar suport als candidats dels respectius partits, a Montuïri s'han celebrat o se celebraran els següents actes:

El passat dia 27 de febrer, **UM** organitzà una torrada amb míting electoral a la seu del seu partit.

Dia 6 de març a les 19'30h a la Sala Mariana el **PSM** projectarà el documental "Nosaltres el vençuts".

El **PSOE**, dia 10 celebrarà un míting a un lloc no determinat.

El **PP** l'ha organitzat per a dia 11, dijous, en "Es Cantó".

Glosa

Montuïri ha canviat

A Montuïri des de fa una vintena d'anys s'han fet moltes cases noves i se n'han renovades moltes més i això ha fet que el poble sia molt més guapo.

Montuïri ha canviat, molts arreglen sa fatxada, per dedins una passada, tot queda ben arreglat; es poble és una monada.

Aviat res faltarà ja hi ha pavelló cobert on tot temps podran jugar; piscina per 'nar a nedar; si volen beure o menjar sempre hi ha un bar obert.

Un local varen muntar, que hi fan joies d'or i argent si algú en vol comprar, quan a veure el futbol va ho tindrà ben avinent, d'un tir dos tords matarà.

ANTÒNIA ADROVER

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr

Glosa

Dialèg entre dos pretendents

Jo que som fadri, voldia,
més prest avui que demà
a les fosques travelar
amb els teus llaços, Maria.

Ja ho val!

No faria cas, Maria,
de caure i tenir-te prop;
tu m'aixecaries, trob,
jo el doble per tu, faria.

Ara vendrà, tot això!

Quan em "vesses" travelar
veient que el meu cor esclata
jo no te mir tan ingrata
que no em donassis sa mà.

Estira, que plou!

Fins i tot pareix mentida
que em facis es desintès
veient que el meu viure és
un encantament en vida.

*Jo faig tant de cas de tu
com d'un plat mal arreglat*

*de tothom "despreciat"
que no se'l queda ningú.*

No cap dins sa meva testa
que sies dona per dir
ofenses a un fadri
que sols de veure't fa festa.

*Pau: tu ets fluix de mollera
de tant com has festejat;
encara no t'has casat
i ara prens sa davantera.*

No frisava de casar
aquest temps passat com ara
i és motivat per mumare
que no em deixa assossegat.

Com que és d'una edat empesa
que en es juliol té fred
sempre me diu: Pau, caset,
no tenguis tanta peresa.

*Tu em pareixes una salpa
amb cinc partits i jo sis;
saps si no ets un pastís
d'aquells fets a Can Pau Salpa?*

Tu saps que na Catalina
es temps que hi vaig festejar
embadalia de casar
però va ser terbolina.

I amb na Rosa i na Pereta
i na Miquela des Pla
també me varen deixar
com una favera dreta.

I ara na Margalida,
aqueixa des rotlo baix
m'ha sabut treure es biaix
i un altre se l'ha engolida.

He festejat molt, puc dir,
però tot ha estat debades,
cinc al·lotes ben honrades
però no eren per mi.

I ara que hem començat
tu i jo ho podem arreglar;
quest mes me vull casar
perquè massa he esperat.

*Jesús, que ets de guixa, Pau;
pereixes fet sense fetge*
Aquest mes me vull casar
i es qui fa es pixat clar
no ha de menester metge.

Tu em fas dir heregies

I tu molt me fas patir
*I si quedaves aquí,
anit, amb qui et colgaries?*

Jo pens que me taparia
amb sos llençols del teu llit
tota aquesta santa nit,
dins els teus braços tendria.

*Diuen que uns contes fa s'ase
i s'altre es traginer;
jauries en es paller
amb so porquer de la casa.*

De tot d'una dormiria
baldament fos amb sos cans
però estant en decans
pes parral m'enfilaria.

●
*Però tot se va arreglar
i en Pau i na Maria
abans d'un mes i un dia
se varen poder casar.*

*Fadrins vells que no teniu
amb qui per passar sa nit
cercau de gust un partit,
que sa vida millor es viu.*

*Si ara jo pogués tornar
catorze o quinze anys enrere
quan me creia que això era
dita d'aquell temps romà.*

*Fadrines pentinau-vos
vestiu senzill i de moda
si es partit vos acomoda
en parlar-ne casau-vos.*

*La llei de Déu diu i mana
en el desè manament:
qui no té pa abastament
en es veïnats en demana.*

*Això va ser es casament
d'una fadrina i un fadri
i quan en Tòfol "Parri"
anà en és divertiment
allà el feren tan content
que voldria tomar-hi.*

Tòfol "Parri"

A les noces de Llorenç Fideuer (22-11-1955)

D'esquerra a
dreta) Ventura
Piedós, Joan
Bello, Rafel
Pollo, Biel
Carboner,
Apol·lònia de
Son Fornés, la
seva germana,
Margalida
Carbonera, Joan
Ros, Antònia
Portell (†),
Jaume Pollo,
Joan de Cafè
Nou i el que
toca la guitarra.

bar

Ca na Poeta

music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA

Manifest a favor de la llengua

Com a conseqüència generada de la delicada situació que pateix la llengua catalana en aquests darrers mesos, sobretot, des de les eleccions passades, les publicacions de premsa forana reunides en assemblea general de 7 de febrer de 2004 acordem manifestar:

Just quan els esforços, per mantenir una hipotètica igualtat del tracte de la nostra llengua respecte de la llengua espanyola, havien estat mo-

derats i esperançadors, un procés, el qual havia començat feia més de quinze anys, justament, des de fa un temps, es produeix en aquesta comunitat una involució en el procés de normalització de la llengua catalana. En els darrers mesos s'han produït una sèrie de situacions involucionistes que demostren el retrocés sotmès a la llengua catalana, precisament en el moment en el qual es feia necessari posar tots els

esforços per treure-la de la UCI.

Situacions com deixar la lliure elecció de la llengua per part dels pares pot suposar greus problemes d'organització en els centres, la qual cosa suposarà un atac frontal contra el sistema actual que garanteix que tots els estudiants acabin els seus estudis coneixent les dues llengües oficials de la nostra comunitat; el tancament d'una emissora de ràdio que emetia en català; la reducció del nivell d'exigència de coneixements de català als aspirants a ser funcionaris de l'administració autonòmica; la difusió de missatges confusos i disgregadors sobre la qüestió de les modalitats,...

Des de la nostra perspectiva ens demanam, com és possible que la gent que es diu mallorquina, que se sent de la terra, que duu generacions en aquesta terra vulgui o accepti un menyspreu per la llengua que es parla en aquesta terra d'ençà 800 anys? Com és possible que hi hagi gent que vulgui convertir-se en responsable de la desaparició de la llengua de Ramon Llull, o de Costa i Llobera –al qual li dediquen l'any 2004. En tots aquests anys de govern autonòmic, no hi havia hagut mai com ara un desinterès tant gros per la llengua en aquesta terra. Hom pot perdre el respecte institucional per la llengua?

Fa 19 anys, en el primer congrés de premsa forana a Cura, férem el protocol de signar un manifest en defensa de la llengua. Passats els anys, aquell pareix que té la mateixa vigència actual, amb la gravetat que actualment han arribat unes onades d'immigrants amb un desconeixement complet de la nostra identitat, però que, així i tot, havia funcionat amb normalitat i amb una certa energia positiva.

Abans que sigui massa tard, rectifica. Nosaltres ho creim així.

Associació de Premsa Forana de Mallorca

Para aquellos que tienen instinto.

Intuition Saquetta No 32659-6703. Caja y brazalete de acero inoxidable, cristal curvo de zafiro irrisable, cuatro tornillos de anclaje en el fondo, incorpora cierre oculto con puleadores de apertura de alta seguridad. Impermeable hasta 50 metros.
www.maurice-lacroix.com

MAURICE LACROIX
Switzerland
Tomorrow's Classics

Bisbes mallorquins

El fet que hagi vengut a regir la nostra diòcesi un nou bisbe, Mons. **Jesús Murgui Soriano**, ens du a mirar un poc la nostra història.

En el segle XIX tinguérem un floret d'episcopats de clergues mallorquins: **Bernat Nadal i Crespí** 1795-1818; **Miquel Salvà i Munar** 1851-1873; **Mateu Jaume i Garau** 1875-1886. De fet el dos darrers ja eren bisbes, i quan La Seu de Mallorca quedava buida, venien a ocupar-la fins a la mort, que era el que llavors es feia. Aquí també hi hauríem d'afegir el Bisbe **Joan Antoni Puig i Montserrat** 1813-1894, felanitxer i menoret franciscà exclaustat, qui l'any 1871 fou presentat pel Govern Espanyol per a Bisbe de Puerto Rico, i allà va romandre regint aquella església fins a la seva mort.

A la mort de don **Mateu Jaume i Garau** (1886) no hi havia cap bisbe mallorquí, per això es pensava que en ferien un, però va passar el que ara n'hi ha molts que diuen que passarà, que faran un bisbe mallorquí per a una altra diòcesi, i aquí duran un bisbe que ja tingui experiència. Així don **Joan Maura i Gelabert**, que era el Vicari Capítular en La Seu Vacant mallorquina, fou fet bisbe d'Oriola, el mateix 1886 i pocs dies després es conegué la notícia que **Jacint Mª Cervera i Cervera**, valencià que havia tingut problemes per Canàries, i es trobava per València, fou nomenat per a Mallorca, on hi romangué fins a la seva mort l'any 1897.

Quan morí Cervera es pensava que Maura vindria a Mallorca, però no va ser així, ell restà a Oriola fins a la seva mort l'any 1910, i es donà el fet que tots els Rectors i Vicaris in capite de Mallorca, signaren un escrit demanat que Mn. **Pere Joan Campins i Barceló**, aleshores Vicari Capítular, fos el nou Bisbe de Mallorca. I les coses van anar bé i amb aquest pontificat encetam el nou segle XX.

P. Joan Campins i Barceló 1898-1915 Pontificat paradigmàtic per a la nostra història eclesiàstica. Era el moment del Romanticisme, la Renaixença ho embolcallava tot. Es va saber envoltar de bons col·laboradors i la

nostra Església es renovellà de bona manera.

Gabriel Llompert i Jaume, qui havia nascut a Inca l'any 1862 i que l'any 1917 havia estat consagrat Bisbe per a regir l'Església de Tenerife, l'any 1922 passà a Girona

i l'any 1925, quan **Rigobert Domènech i Valls**, de Mallorca passà a Saragossa, arribà a La Seu mallorquina que pogué regir molt poc temps, ja que morí als 66 anys, dia 09.12.1928.

Josep Miralles i Sbert fou qui el substituï. Aquest prevere havia nascut a Palma l'any 1860, l'any 1914 havia estat consagrat bisbe de Lleida on hi romangué fins l'any 1925, que passà com Bisbe-Coadjutor de Barcelona per esdevenir-ne titular d'aquella Seu l'any 1926. Passà a Mallorca l'any 1930 regint la nostra Església fins a la seva mort (1947). A partir d'aquí sols hem tingut bisbes arribats de fora: **Joan Hervàs i Benet** (1948-1953) **Jesús Enciso i Viana** (1953-1964) **Rafael Alvarez Lara** (1965-1972) i **Teodor Úbeda i Gramage** (1973-2.003)

A més d'aquests mallorquins que han estat bisbes residencials a Mallorca, n'hi ha tot un grapat que ho han estat en l'ampla Església de Déu: Ja hem parlat de **Joan Maura i Muntaner** a Oriola. Cronològicament per ordenació episcopal venen: Mns. **Mateu Colom i Canals**, solleric, qui fou ordenat l'any 1921 com Auxiliar de Toledo i posteriorment va ser el Bisbe d'Osca. Quan es proclamà la Segona República passà a viure a Sóller i allà va finir l'any 1933. Malgrat haguera estudiat al Seminari de Mallorca, va passar a l'Ordre dels Agustiniens, per terres americanes treballà com secretari particular del qui fou Nunci també a Espanya, Mns. **Ragonesi**.

L'any 1923 era ordenat també bisbe el fill de Santa Eugènia Mns. **Joan Sastre i Riutort**, dels Paüls, qui regí

Mns. Jesús Murgui, el nou Bisbe de Mallorca

la Prelatura de San Pedro de Sula fins a la seva mort, l'any 1949.

L'any 1927 era ordenat Bisbe per a l'Església de Vic el Missioner dels SS.CC., el santamarier **P. Joan Perelló i Pou**, Superior General d'aquesta Ordre mallorquina des de l'any 1907. Allà finà l'any 1955.

Bartomeu Pasqual i Marroig és el prevere ciutadà que l'any 1936 fou nomenat Bisbe per a l'Església de Menorca. Passada la guerra va poder prendre possessió d'aquella Seu, el qui havia estat Secretari del Bisbe Campins i Rector del Seminari de Mallorca.

L'any 1960 fou anomenat bisbe per a la veïna illa d'Eivissa el Vicari General de Mallorca, Mns. **Francesc Planes i Muntaner**, qui després de regir aquella Església es pogué retirar altra vegada a Mallorca, on morí l'any 1985.

Els PP. Franciscans de la T.O.R. empergueren la tasca missionera en la Prelatura de Huamachuco (Perú). Això comporta que el cap d'aquella Prelatura tingui també el Ministeri Episcopal, per tant per aquella Església han estat ordenats Bisbes: Mns. **Damià Nicolau i Roig** (1961-1981), el Bisbe Damià que llargs anys residí al convent franciscà inquer, i Mns. **Sebastià Ramis i Torrens**, franciscà llubiner, qui havent regit com Prelat aquella Església des que es jubilà Mns. Nicolau, l'any 1991 fou ordenat Bisbe per aquella Església, i ara és l'únic mallorquí Bisbe.

Miquel Moncadas i Noguera, capellà nascut a Muro l'any 1921 fou ordenat per a la veïna Església de Menorca l'any 1968. on residí fins l'any 1977 en què passà a Solsona, on morí sobtadament l'any 1989.

Dotze són els mallorquins que durant la passada centúria han exercit el ministeri Episcopal per a la Santa Església de Déu, que aquesta nova centúria es vegi també vestida per altres mallorquins que tant aquí, com a terres llunyanes també vagin enfortint l'Evangelí de Jesús, amb aquest Ministeri, que desitjam per a un dels nostres clergues i en un futur, per a aquesta Església de Mallorca.

PERE FIOL I TORNILA
Rector de Muro

Estructura socio-econòmica de Montuïri en el transcurs del temps (Segle XX)

Poc a poc remet l'agricultura i assistim a l'apogeu de la indústria

AGRICULTURA

El 1970 els deu principals propietaris del municipi eren els hereus de Lluís Sitjar Castellà (300 ha), Jaume Munar Pou (125 ha), Joan Barceló Feliu (58 ha), Joan Ferrando Gallard (48 ha), Maria Francesca Bibiloni Socias (42 ha), Bartomeu Ferrando Gallard (42 ha), Miquel Bibiloni Socias (40 ha), Jesús Ribas (40 ha), Gabriel Camps Alcover (38 ha) i Francesc Bibiloni Socias (33 ha). El 1972 el nombre de finques de Montuïri era de 2.934 parcel·les, de les quals 1.901 (64'8%) tenien menys d'1 ha, 942 (32'1%) entre 1 i menys de 5 ha, i 91 (3'1%) més de 5 ha. La superfície agrària cultivada era del 85'76% i la no cultivada del 14'24%. L'estructura de la propietat minifundista, la disposició parcel·l·lària, les conjuntures econòmiques desfavorables i l'envelliment de la població ha dificultat el pas d'una agricultura tradicional en regressió a una altra de més competitiva. El 1993 els pagesos venien els productes a Mercapalma i als mercats locals de Lluçmajor, Santa Maria del Camí i s'Arenal. Pel que fa a la ramaderia, el 1982, el cens de bestiar

La primera central elèctrica de Montuïri s'instal·là el 1914 a s'Hostal

era compost per 479 caps de boví, 237 de porcí i 209 d'oví. El 1982 Joan Miralles Julià obrí una granja a Son Bascós, per incubar, engreixar i comercialitzar la guàtlera. A més, també funcionava com a lloc de distribució de perdus i de faisans. El 1993 disposava de devers 40.000 guàtleres de depòsit i entorn als 8.000 ous d'incubació per setmana. La majoria de la seva producció es

destinava al consum local. Des de 1987 el centre es complementa amb un lloc de degustació.

INDÚSTRIA

Respecte a la indústria, a la primera meitat del s XX, continuava essent una activitat, sobretot, de caràcter artesanal. Al principi del centenni es creà la fàbrica *Cabrizas y Compañia*, propietat d'Antoni Llorenç Clariana. Era situada a l'hostal d'en Ferrando i fou el primer local del terme que disposà de fluid elèctric. Produïa la marca de sabatilles *Antillanas*, que s'exportaven predominantment al mercat exterior. Tenia devers 50 treballadors, la majoria dels quals eren dones. També hi havia una fàbrica de sabatilles a Can Marc, al carrer del Molinar.

Es pot afirmar que la indústria a Montuïri data del segle XX si exceptuam aquelles que es poden considerar de caire domèstic i artesanal, com és ara la transformació del rem en vi

Restaurant
Cas Carboner (DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64

INAUGURACIÓ DE LA CENTRAL ELÈCTRICA

El 1914 s'inaugurà la central elèctrica de Montuïri que s'instal·là també a l'hostal d'en Ferrando. El 1921 la Caixa Rural de Montuïri va adquirir la central elèctrica que fou comprada (1928) per Gas i Electricitat, Societat Anònima -GESA-. El decenni dels vint, la instal·lació d'una farinera féu entrar en decadència la tradicional molta amb molins de vent. El 1934 s'obrí la farinera de can Lull, a la plaça Vella. El 1948 Bartomeu Gomila Tous "Canet" instal·là una farinera que el 2000 era l'única que resta oberta. El decenni dels vint hi havia dues fàbriques de calçat. El 1928 disposava de nou cafès, set fusteries, sis ferreries, sis forns, sis botigues de comestibles, tres barberies, tres merceries, dos comerços de cereals i un llauner. A partir del decenni dels cinquanta es crearen una sèrie d'indústries que suposaren una major diversificació de l'economia montuïrera. El 1951 es fundà una fàbrica de begudes gassoses, que era propietat de Gabriel Rossiñol Mas. El 1959 produïa set varietats de beguda, vuit de gelat i dues de gel i es destinava majoritàriament al consum local. El 2000 restava oberta i es dedicava majoritàriament a la distribució de begudes.

A MITJAN SEGLE S'INSTAL·LÀ LA FÀBRICA DE TEIXITS

El 1952 Jaume Ignacio Mateu instal·là una fàbrica de teixits de cotó i de raió, que es trobava inicialment a Son Monjo, després passà a es Dau. Tenia dotze telars i una plantilla de devers cinquanta treballadors. El 1981 va tancar. El 1955 es creà una fàbrica de bosses i de maletes, propietat d'Antoni Martorell Pocoví. Era al carrer de Palma i es dedicà a la confecció de bosses maletes i carteres de plàstic i de pell. La producció, feta de forma artesanal, anava destinada sobretot al consum insular i a Catalunya.

(Continuarà)

Mallorcària II

ENTREGAR: Generalment considerada un castellanisme quan no ho és i sobretot darrerament substituïda sistemàticament per "lliurar" quan ambdues són sinònims. Podem perfectament dir: "Entregar un premi", "L'entrega de premis...", etc, sense caure en cap errada.

COPINYA: Per què ovbiar aquesta paraula per altres que no són mallorquines com "petxina", "conquilla", etc? Francament no ho sé. Copinya és una paraula ben correcta i ben nostra. No hem necessitam d'altres.

DEPORT: És curiós, però aquesta paraula és més autèntica i més correcta que la que actualment s'empra: "esport". En Ramon Llull ja utilitzava "deport". En canvi "esport" és un modernisme pres de l'anglès.

TRIUMF: Paraula totalment correcta i que s'havia utilitzat fins que ens la canviarem per "triomf", quan aquesta darrera acceptió no és correcta si ens atenem a l'evolució de la paraula originària llatina "triumphum". I si no, mirau en Moll al final de la pàgina XIV del seu Diccionari.

Expressions mallorquines:

"Abans, abans, va dir en Canyot":

Ho deim a una persona que ens vol donar, presentar o oferir una cosa, un assumpte, etc i arriba tard; és a dir, que ja no fa falta la seva intervenció.

Continuarem...

TOMÀS GARAU FEBRER

Plans de Pensions

Inverteix en tu mateixa

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuïri

Restaurant

Diligent servei

Amb totes les comoditats

Acurada atenció al client

Servei de noces i banquets

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Davant Son Rafel Mas

Altre temps, fa una cinquantena d'anys, joves i adolescents d'ambdós sexes de la vila es passejaven molt pels carrers i altres indrets del poble, i alguns d'ells en veure un lloc adequat per fer-se una foto arrossegava tota la colla per plasmar la instantània.

I així fou com un dia de 1955, just devora el casal de Son Rafel Mas, quan ja la seva propietària, donya Carme Vanrell, havia passat a millor vida, allà es fotografiaren. D'esquerra a dreta així es col·locaren: Un ciutadà, na Maria de "Sabó", en Pep "Rodetes", na Maria Pizà amb un pot de saïm que en Joan "Magall" (+), al seu costat, li col·locava damunt el cap i na Maria "Titina", qui en aquell moment començava a inflar, no se sap per què, un globus

Records d'infantesa

Avui en dia, que estam tan bé i que el whisky ens surt pel portal a forollons, la vida és molt diferent de la d'aquell altre en què tot curtejava. Devia ser l'any 1944, quan jo tenia 4 anys, un temps en què al safareig d'Es Dau hi cabien tots els al·lots del poble. La majoria, en l'estiu, hi anava a nedar, tant els qui en sabien, com els que no: tots es tiraven dins l'aigua.

Per altra part, dies abans de les festes de Sant Bartomeu d'aquell any, que per cert feia molta xafogor, varen col·locar la "postissada" per fer la berbena d'Es Dau. Tots els al·lots varen tenir una alegria immensa. Dins aquell recinte en "Llesques" també hi va muntar un bar i a l'altre costat en "Baco" hi tenia el seu "xiringuito".

"Robatori" infantil

En haver acabat la berbena de Sant Bartomeu jo i els meus amics diguérem: "Ara és sa nostra". Què feim? Teníem les eines preparades i vàrem fer un forat (ara diríem "butron") per davall la postissada que enrevoltava el lloc de ballar. Vàrem robar dues gasoses i una pinya. Però immediatament ens vàrem assustar i per por que no ens pegassin anàrem a amargar-nos a una cova devora Es Figueral. Allà hi vàrem estar tot un dia. No sortírem fins haver-nos acabat la pinya i la gasosa.

Però... aleshores ens va pegar por, i per altra part encara no teníem consciència que les nostres famílies

ens poguessin cercar com a desesperats.

No us podeu imaginar tan contents com varen estar, els nostres pares i amics seus, que ens cercaven per tot arreu, quan ens varen trobar.

A ran d'aquesta feta en Miquel "Sastró" (l'eminència gris de Montuïri, aleshores) ens va proposar i vàrem crear la "màfia" per primera vegada a Montuïri. Ens va dir: "Si no exigiu que ens paguin dos reals als qui vinguin a nedar al safareig d'Es Dau, ben prest ens haurem de tornar tirar a robar". No teníem cap cèntim.

Aquest assumpte va anar molt bé i així pus mai més tornàrem robar cap pinya ni gasosa.

TOMEU CERDÀ "TEC"

Segueix la bona trajectòria del CE Montuïri

Dels partits disputats els passats mes de febrer el CE Montuïri ha estat capaç de sumar nou de dotze punts, cosa que ha fet que es situï al dotze lloc de la classificació amb 35 punts.

És evident que des de la venguda del nou tècnic l'equip, en general, s'ha espavilat i juga amb un interès i unes ganes que haurien d'haver estat la tònica de tota la temporada. El darrer partit d'aquest passat febrer, jugat amb el Constància d'Inca, podria haver-se guanyat o, al manco, empatat, però la veterania i encert dels locals trencaren la bona ratxa del Montuïri mancant el gol de la victòria ja en temps de descompte.

L'equip de Benjamins del Montuïri d'aqueta temporada

Sp.Maonès, 1 - Montuïri, 2

Els homes de Nico López es varen aprofitar de la crisi que estava passant l'Spòrting Maonès, cosa que els va donar els tres punts. Va ser un partit on els montuïrers varen co-

mençar perdent al minut 21, però dos gols de Llistó, un al minut 67 i l'altre al minut 70, donaven els rescuts tres punts a l'equip visitant.

Montuïri, 2 - Manacor, 1

Tocava la visita d'un dels rivals més directes a la part mitja de la

(Continua a la pàgina següent)

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General
Pediatria
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia Vascular
Alergologia
Urologia

LLUCMAJOR

HORARI:
de les 9,00 h.
a les 21,00 h.

Clínica Dental
Odontologia
Medicina Estètica
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X., Radiologia
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Endocrinologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MÚTUA - ALLIANZ - CASER - PLANAS - D.K.V. - AGROUPAMA - IMECO - MEDIFIATC MÚTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMÈDIC - SANITAS - SERSANET - LA BOREAL - L'ALIANÇA - LA ESTRELLA - VITALICIO - WINTERTHUR MÚTUA D'ACCIDENTS: ASEPEYO - FIMAC - FRATERNIDAD - FREMAP - IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL - MAZ - UNIVERSAL - BALEAR

Plaça d'Espanya, 56 - C/ Ciutat, 12 - Tels: 971 12 00 64 i 971 12 00 21 - Fax: 971 12 04 26 - (Llucmajor)
www.cemllucmajor.com

(Ve de la pàgina anterior)

classificació, el Manacor. Els montuïrers varen jugar un magnífic partit tot hi acabar sofrint al final. Els gols es varen fer esperar ja que no va ser fins al minut 74 per mitjà de Varón quan els montuïrers es varen avançar. Al minut 80 un gol de Llistó donava molta tranquil·litat al Montuïri, tanta que al minut 87 el Manacor reduïa distàncies i va organitzar un final d'infart.

Vilafranca, 2 - Montuïri, 0

Un dels partits més dolents de tota la temporada per part del Montuïri va ser el que es va poder veure a n'Es Molí Nou. Tot i mantenir la porteria a zero durant tota la primera part els homes de Nico López no varen saber jugar contra la pressió dels locals. Deu minuts després del començament de la segona part s'avança el Vilafranca per mitjà de Monolo Moya, màxim goleador de tota la categoria. Més tard, concretament al minut 80, els vilafranquers sentenciarien amb el segon gol deixant a un fluix Montuïri sense opcions.

Montuïri, 2 - Sta.Ponça, 1

Malgrat el que digui el resultat, el Montuïri hagués pogut golejar el Sta.Ponça. Una bona primera part amb dos gols, un de Nebot i un altre del montuïrer Gomila, va estar contrastada per un penosa segona part. Al final, els montuïrers varen acabar patint però s'endugueren els tres

Bàsquet femení Montuïri de Primera Autonòmica

punts, cosa que els situà a la dotzena plaça empatat a 35 punts amb el Manacor.

Constància, 2 - Montuïri, 1

El Constància es va veure sorprès amb el gol del montuïrer Dani aconseguit en el minut 25 de la primera meitat i això va donar esperances als de Montuïri, que a partir d'aquell moment es va replegar en el seu camp i alhora va cedir la iniciativa als d'Inca, si bé esperant una ocasió propícia per sentenciar la victòria amb un altre gol a la contra. Però no fou així, el conjunt local poc a poc i sense perdre la calma al quart d'hora de la segona part empatava, gràcies a una

pena màxima. I amb el partit empatat va discórrer la resta de l'encontre i quan ja semblava definitiu aquest resultat, en el minut 91 un potent xut d'un davanter local trencava les esperances del Montuïri.

SEGONA REGIONAL

Montuïri, 5 - Bunyola, 1
Alaró, 1 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Campanet, 2
Consell, 0 - Montuïri, 1
Montuïri, 3 - Pollença, 0

JUVENILS

Sineu, 0 - Montuïri, 4
Montuïri, 0 - Petra, 1
Llosetense, 0 - Montuïri, 0
Jov. Marratxí, 4 - Montuïri, 0

CADETS

Montuïri, 3 - At.Rafal, 2
Alfàbia, 1 - Montuïri, 5
Llucmajor, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 6 - Calvià, 1
Pl.Can Picafort, 2 - Montuïri, 2

ALEVINS

Son Ferrer, 5 - Montuïri, 3
Montuïri, 4 - Barracar, 1
PB Llubi, 7 - Montuïri, 1
Montuïri, 6 - Bunyola, 1

BENJAMINS

Manacorins, 1 - Montuïri, 6
Montuïri, 4 - Porreres, 3
Sant Llorenç, 1 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Jov.Manacor, 0
Es Pla, 6 - Montuïri, 3

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56

▼

Porreres

▼

AVA

CAT
Footwear

ART

SPORTS

adidas

BÀSQUET

PRIMERA AUTONÒMICA

Sa Pobla, 52 - Lapis Montuïri, 45
Lapis Montuïri, 58 - C. Calvià, 48
Llevant, 75 - Lapis Montuïri, 54
Lapis Montuïri, 78 - Jovent, 42
Pollença, 48 - Lapis Montuïri, 63

CADETS

Montuïri, 34 - Lluçmajor, 58
Pollença, 63 - Montuïri, 46
Montuïri, 45 - Moll Pollença, 53
CIDE, 68 - Montuïri, 61

INFANTILS

Montuïri, 49 - J.Capó Felanitx, 35
Porreres, 50 - Montuïri, 46
Montuïri, 63 - Impremta Bahia, 13
Jovent, 48 - Montuïri, 38

MINI

Campos, 60 - Montuïri, 20
Sagrat Cor, 54 - Montuïri, 40
Montuïri, 42 - Alcúdia, 15

JAUME PALOU

ESPORT AL CARRER

El passat 31 de gener es va celebrar la jornada esportiva "Esport al carrer" a la pista del Dau organitzada per s'Institut. Aquesta jornada consistia en circuits de diferents esports. Hi varen participar uns 150 nins de gairebé tots els pobles del Pla de Mallorca. Hi va haver una gran multitud de material esportiu i un inflable. Els nins participants varen poder gaudir d'un berenar que va regalar s'Institut. N'hi participaren un grapat de Montuïri, essent, però, que eren petits, hi varen concórrer acompanyats de persones majors.

ATLETISME

Joan Barceló Prohens aconsegueix 4 títols de campió de Balears i el 4^è premi nacional en dues proves. I Josefina Hisado, dues medalles en el Nacional

El passat 10 de gener se celebrà al poliesportiu "Prínceps d'Espanya" de Ciutat, el campionat autonòmic d'hivern en pista per a atletes veterans durant el qual el nostre corredor Joan Barceló Prohens, adscrit al Club Opel de Felanitx, dominà les disciplines de 200, 400 i 800 metres llisos respectivament, en la categoria de 60 a 64 anys.

D'altra banda dia 1 de febrer al circuit "Sa Joveria" d'Eivissa assolí també el campionat territorial de camp a través en la seva categoria, superant en Basilio Martínez de l'equip "Associació de Veterans" i en Jaume Gil de *Standing Palma.com*.

A més, el guardonat esportista montuïrer va fer-se amb el Gran Premi-Challenge de Mallorca de Cros, superant el britànic resident a la nostra illa, George Edmund Tunnell i el felanitxer Sebastià Adrover Nicolau.

Per tal de cloure exitosament la

temporada atlètica hivernenca en Joan, tot i ressentir-se d'una lesió muscular, ocupà la quinta plaça en els 400 i 800 metres llisos del Campionat d'Espanya en pista coberta ("Indoor") disputat a Saragossa el cap de setmana dels dies 7 i 8 del mes de febrer.

És propici que ressenyem, altrament, que n'Esteve Barceló Cerdà, corredor pertanyent a l'esquadra local de la qual ell n'és el president, el "Club Atletisme Montuïri 91.8", obtingué el 10^è lloc classificatori absolut del Gran Premi-Challenge de Mallorca de Cros 2003-2004.

Per altra part, Josefina Hisado, del CA Montuïri 91.8, a principis de mes va assolir el subcampionat d'Espanya als 3.000 metres en pista coberta i el tercer lloc en els 1.500. O sia, pujà dues vegades al pòdium per recollir medalles: una per la d'argent i l'altra per la de bronze.

J. BARCELÓ

ORTOPÈDIA

C.Φ.P.

CENTRE ORTOPÈDIC PALMA

- Ajudes tècniques
Cadires de rodes, llits sanitaris, grues, caminadors...
- Plantilles a mida
- Òrtesi i pròtesi
- Ortopèdia esportiva
- Departament de mastectomia

C/Reina Esclaramunda, 4 - 07003 Palma

Tel.: 971 717 933

Xerrades de Quaresma

Convidam totes les persones interessades a participar de dues xerrades quaresmals que farem a la rectoria juntament amb les comunitats que formam la Unitat Pastoral del Pla. El tema de formació d'aquest any és la Pregària. El dijous dia 4 a les 21h, en José Manuel Sanz ens parlarà de la Pregària en el Nou Testament i el dijous dia 18, a la mateixa hora, ens parlarà na Malika sobre, la pregària a l'Alcorà.

Curset Prematrimonial

Convidam totes les parelles que pensin casar-se durant aquest any a participar d'un curset prematrimonial que es farà del 8 al 12 de març a la rectoria de Montuïri. Les persones interessades que passin pel despatx parroquial a l'horari habitual.

Reunió de pares i mares dels infants de la catequesi

Seguint amb el calendari establert a principi de curs, el dimecres dia 17 a les 20'30h, reunió de formació amb els pares i mares dels infants de la catequesi de primer i segon curs. Continuarem parlant sobre l'educació amb valors

Celebració quaresmal de l'Arxiprestat del Pla

En motiu de la Quaresma, convidam les persones interessades a participar d'una eucaristia itinerant a l'ermita del Sant Crist de Llubí. En el moment oportú ja vos donarem més informació.

Missa amb nins

La missa amb nins del mes de març la tendrem el dia diumenge dia 28. Convidam als pares i mares dels infants que han de fer la primera comunió a la participació d'aquest sagrament. També convidam els nins i nines que ja han fet la Primera Comunió.

Lectures bíbliques complementàries per a la pregària personal durant la Quaresma

Antic Testament	Nou Testament
Salm 50	Mateu 6,6-18
Profeta Joel, 2,12-18	Mateu 9,14-15
Profeta Isaïes, 58,1-10	Lluc 5,27-32
" Isaïes, 58,10-14	Lluc, 15,1-32

Quaresma, temps d'alabança al Déu Pare de tots

El temps de Quaresma és el més adient per trobar-nos amb nosaltres mateixos i amb Déu. És un temps de gràcia per excel·lència i un temps de tastar la misericòrdia del Déu i Pare de tots.

També aquest any, hem volgut posar un lema a la nostra Quaresma. Durant aquest temps vos convidam a viure un **temps d'alabança al Déu Pare de tots**.

Durant aquesta Quaresma vos convidam a pregar a partir d'una sèrie d'oracions nascudes a diversos àmbits espirituals i que avui els podem considerar patrimoni comú de la humanitat, perquè són l'expressió més sincera de tots aquells que amb un cor sincer cerquen al Déu i Pare de tots. La seva lectura ens prepara per un vertader i sincer diàleg interreligiós.

No poden negar que vivim un moment de molta ambigüitat religiosa. Mentre uns es declaren obertament agnòstics altres confessen una gran set espiritual. Cada cop més són molts els qui abandonen les mires estretes de les religions per obrir-se a l'experiència del Déu transcendent que cap religió pot esgotar. Oberts **al Déu que és tot en tots** ens situam en l'àmbit de la recerca comuna per així junts cercar aquells valors que ens humanitzen i fan possible una vida més digne per a tothom.

Oferim tres pregàries perquè durant aquesta Quaresma, a nivell personal, però amb comunió amb tots els homes i dones de bona voluntat les resar amb un cor universal.

Una és del Papa Joan XXIII tretat del seu diari espiritual. L'altre és d'un altre home de Déu, el Daila Lama i finalment la d'un místic musulmà, Ybn Arabí.

Pregària del Diari espiritual del Papa Joan XXIII

Senyor, només per avui tractaré de passar el dia sense esperar resoldre en un moment el problema de tota la vida. Només per avui seré feliç.

Només avui cuidaré el meu cos, l'exercitaré, l'alimentaré i no n'abusaré. Només per avui tractaré d'enfortir la meva ment i la meva fe.

Aprendré alguna cosa útil. Només per avui faré bé a algú sense que ningú ho sàpiga. Només per avui passaré el dia sense demostrar a ningú que els meus sentiments han estat ferits. Podré sentir-me ferit, però avui no ho demostraré. Només per avui m'alliberaré de dos mals: les presses i els dubtes. Només per avui agafaré mitja hora de calma per mi mateix i estaré tranquil a la teva presència. Només per avui no tendré por. Particularment no tendré por de gaudir de les coses belles i hermoses. Només per avui seré amable. Actuaré amb educació. No faré cap casta de crítica destructiva.

Joan XXIII

Un buen corazón es la mejor religión

En este sentido no es necesario un templo o una iglesia, una mezquita o una sinagoga; no hay necesidad ninguna de una filosofía complicada, de la doctrina o del dogma. El templo ha de ser nuestro propio corazón, nuestro espíritu y nuestra inteligencia.

Cuanto más amemos a los demás, menor será nuestra tendencia a sentir egoísmo, orgullo, celos u hostilidad... Así que cuando nos preocupa el bienestar general del mundo, encontraremos de forma natural una gran Paz interior.

Esperemos que las fuerzas del bien de todos los hombres y mujeres de buena voluntad contribuyan a una comprensión mutua mas allá de los dogmas para que juntos construyamos la Paz en esta nuestra Tierra.

Dalai Lama

Pregària Musulmana

Hubo un tiempo en que yo rechazaba a mi prójimo si su religión no era como la mía. Ahora mi corazón se ha convertido en el receptáculo de todas las formas: es pradera de las gacelas y claustro de los monjes, templo de ídolos y Kaaba de peregrinos, Tablas de la Ley y pliegos del Corán. Porque profeso la religión del amor y voy donde quiera que vaya su cabalgadura pues el amor es mi credo y mi fe.

Ybn Arabí

Temps passat

10 anys enrere
Març de 1994

Guals permanents

Dia 3 de març de 1994 l'Ajuntament acordava una ordenança fiscal per als guals (vados) permanents al preu de 2.000 pessetes anuals.

Començament de les obres de canalització

Dia 9 de març de 1994 començaven les obres de canalització de les aigües potables de Montuïri. Les duqué a terme l'empresa "Ferrovial" i es va preveure una durada de 8 mesos. Les molèsties per les excavacions a tots els carrers de la vila foren inevitables i molestes.

25 anys enrere
Març de 1979

Inauguracions a les escoles

Amb la celebració d'una atapeïda jornada esportiva de més de 4 hores de durada, dia 8 de març de 1979 fou inaugurat l'asfaltat del pati escolar i també les noves instal·lacions esportives que allà s'havien col·locat. Aquesta millora venia a corroborar el gran moviment de nins i nines en edat escolar que participaven a proves esportives i la bona disposició del professorat.

50 anys enrere
Març de 1954

Restauració interior de l'església

Una vegada acabada la restauració de la capella del Roser, dia 1 de març de 1954 començaven les obres per retornar al seu estil gòtic la part central i capelles laterals de l'església. A partir d'aquesta data i fins acabar les obres, les misses se celebraven a la capella del Roser, ja que tota l'església va romandre, fins a dalt, plena de bastiments i el trespol ple del guix que s'anava llevant.

100 anys enrere
Març de 1904

Ajudes per alletament

A la sessió de l'Ajuntament de dia 29 de març de 1904 s'acordava satisfer dels fons municipals la lactància d'una filla de Miquel Cerdà Miralles i d'una altra de Miquel Nicolau Móra a raó de 15 pessetes mensuals cada una a comptar des del següent mes d'abril.

Apotecaries

7 març Vilafranca | 21 març Montuïri
14 " Ariany | 28 " Petra

Noces d'or

2 març 1954

Damià Aloi Manerea "Carro" amb Francisca Lladó Marimon "Guerrera".

Elaboració d'un cuixot

(Recepta trobada com a paper independent dins el "Libro de los jornales.1839-1840" de Can Papalló, amb l'ortografia actualitzada).

Modo com es fa un cuixot o tosino

Primerament, després d'haver-lo tallat, es posa sobre una pedra. Es posa sal davall el cuixot i després es tapa de molta sal picada a fi que no pugui rebre aire algun i per això ha d'estar molt atapeït de sal. S'està d'aquesta manera 45 o 50 dies.

Després es treu i el rentam i es posa dins un ribell amb molta aigua i el tap, i la corna ha d'estar a damunt i ha d'estar dins l'aigua 24 hores.

Després l'han d'eixugar amb roba neta de la bugada i ha de quedar ben eixut. D'esprés s'unta de clavells¹. Després de posar los clavells es posa pebre bo i després pebre bort coent i el penjam d'aquesta manera.

1) Botó floral de la planta mirtàcia *Caryophyllus aromàticus*, que s'empra com a condiment i té també aplicacions terapèutiques. (En castellà: *Clavo*).

Pluviometria

Febrer de 2004

Dia 16...	0'8	l/m ²	"	25...	5'9	"
" 17...	23'3	"	"	26...	6'2	"
" 19...	9'2	"	"	27...	0'1	"
" 20...	8'9	"	"	28...	0'9	"
" 24...	1'7	"	"	29...	1'9	"

Total..... 58'9 litres m²

Noces d'argent

17 març 1979

Jeroni Nicolau Garau "Perons" amb Magdalena Pizà Gomila "Pizana".

Demografia

Naixements

21 gener.- Ela Ramírez Cerdà filla d'Àngel i de Joana Francisca.

30 gener.- Aina Maria Ferrà Bauzà filla de Joan i d'Antònia.

18 febrer.- Joana Maria Rigo Vidal filla de Bartomeu i de Margalida.

23 febrer.- Miquel Samaniego Andreu, fill de Miquel i de Llúcia.

Defuncions

12 febrer.- Bernat Pizà Miralles "Pizà", casat de 73 anys.

13 febrer.- Antoni Amengual Martorell de Son Trobat, viudo de 88 anys.

15 febrer.- Francisca Verd Tous "Llofriva", casada de 90 anys (*A Palma*).

25 febrer.- Bartomeu Verd Fiol "Baqueto", viudo de 96 anys.

Matrimonis

14 febrer.- Bartomeu Bennassar Verger amb Margalida Font Alzamora.

VERGER

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

2n premi comparses

Premi individual

Arribada a plaça

1r premi comparses

2n premi carrosses

ORIGINALITAT I BONES MANERES,
caires destacats dels participants a la
RUA 2004

3r premi comparses

3r premi carrosses

sense distinció

Bocabadats